

Kompletterande planeringsunderlag 1 2026–2028

Innehåll

Inledning.....	3
Övergripande.....	4
Regiongemensamt.....	6
Hälso- och sjukvård	8
Regional utveckling	9
Kultur.....	10
Kollektivtrafik	11
Övrigt.....	14

Beslutad av: Biträdande ekonomidirektör

Beslutsdatum: 250307

Processansvar: Koncernstab verksamhetsuppföljning, ekonomi och inköp

Mottagare: Representanter för de politiska partierna i regionfullmäktige

Inledning

Efter det stora planeringsunderlaget som lämnades till partierna den 7 februari, görs under våren ett antal kompletterande planeringsunderlag av mer teknisk karaktär. Detta dokument är det första av fyra planerade kompletteringar.

Kompletterande planeringsunderlag 1 innehåller bland annat nya prognoser för skatteintäkter, generella statsbidrag, pensionskostnader och LPIK. Budgetteamet har uppdaterat Budgetverktyget med denna information. När det gäller övriga identifierade regionbidragsbehov får partierna själva välja att lägga in dessa i Budgetverktyget. Budgetteamet är till förfogande för stöd i budgetberedningen och för teknisk support i systemet, men lägger inte in de satsningar som beskrivs i de kompletterande planeringsunderlagen.

När det gäller bedömt behov av tillkommande regionbidrag är beräkningarna i detta dokument generellt baserade på behov utöver index. Det index som har använts är, om inget annat anges, det index som ligger i den beslutade budgetens planår. Eftersom LPIK inklusive och exklusive läkemedel förändras i takt med nya prognoser som skiljer sig från de som gällde i samband med budget 2025 samt eftersom olika partier använder olika index, behöver varje parti göra en egen bedömning av regionbidragsbehovet utöver det index som respektive parti kommer att använda 2026–2028. De årliga beloppen som beskrivs i underlaget är generellt beskrivna utifrån hur Budgetverktyget fungerar, det vill säga på ett sätt att satsningar från tidigare år följer med om inget annat anges.

Plan för nästkommande planeringsunderlag

Kompletterande planeringsunderlag 2 – leverans den 21 mars

- Läkemedelskostnader och läkemedelsbidrag
- Bedömt behov av regionbidrag till Styrelsen för fastighet, stöd och service
- Regionbidrag till delregionala nämnder avseende folkhälsa
- Demografiskt tryck

Kompletterande planeringsunderlag 3 – leverans den 8 april

- Kostnader för digitalisering och bedömt behov av regionbidrag till regionstyrelsen
- Pensionsprognos
- Finansiell hållbarhetsanalys
- Förändringar i internhandeln

Kompletterande planeringsunderlag 4 – leverans den 22 april

- Ny skatteprognos
- Eventuellt övrigt från vårpropositionen

Övergripande

Ny skatteunderlagsprognos februari 2025

Enligt SKR:s februariprognos är skatteunderlaget svagt nedreviderat under prognosperioden fram till 2028, främst under de senare åren. Efter 2024 förväntas konjunkturen stärkas och skatteunderlaget öka i linje med det historiska genomsnittet. Svensk ekonomi har börjat en återhämtning från de senaste årens lågkonjunktur. Bedömningen är att återhämtningen tar fart under 2025 med bidrag från penning- och finanspolitiska åtgärder. Arbetsmarknaden följer efter med viss tidsfördröjning och även om sysselsättningen ökar något under 2025 bedöms den minska under 2026.

Sammantaget innebär återhämtningen i ekonomin att skatteunderlaget ökar från en dämpad takt på 3,5 procent 2024 till 4,4 procent 2025 och 4,5 procent 2026. Som ett genomsnitt under perioden 2025–2028 bedöms skatteunderlaget öka med 4,4 procent, vilket är ungefär i linje med den genomsnittliga ökningen under senaste tioårsperioden.

Tabell 1. Skatteunderlagsprognos (skatt och kommunalekonomisk utjämning (mdkr))

	Prognos februari-25	Prognos december-24	Budget 2025	Förändring prognoser feb-25 och dec-24	Förändring prognos feb-25 och budget 2025
2025	64,6	64,7	64,9	-0,1	-0,3
2026	67,3	67,5	67,6	-0,2	-0,3
2027	69,8	70,1	70,1	-0,3	-0,3
2028	72,5	72,8		-0,3	

Källa: SKR:s skatteunderlagsprognos okt-24, dec-24 samt feb-25.

Ny prognos för LPIK

Tabellen nedan visar LPIK inklusive förändring av pensionskostnaderna mellan åren. Kostnadsnivån i sektorn sjönk mellan 2024 och 2025 då inflationen och pensionskostnaderna återgick till en mer normal nivå. Under 2024 och 2025 användes ett "VGR-index" utifrån LPIK med hänsyn tagen till att delar av den ökade pensionskostnaden togs av moderförvaltningen och inte lades ut på förvaltningarna. Pensionskostnaderna för 2026 anses var nere på en normal nivå och numera rekommenderas återigen index enligt LPIK.

Tabell 2. LPIK inklusive förändring av pensionskostnaderna, årlig procentuell förändring

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
LPIK inkl. läkemedel	7,9	4,2	-2,1	1,8	3,0	2,3
- Timlön	3,8	3,4	3,5	3,5	3,5	3,5
- Socialavgifter	24,4	9,9	-17,7	1,0	5,4	1,6
- Läkemedel	3,3	1,5	-1,2	-3	-0,9	-0,7
- Förbrukning	4,2	2,1	2,7	2,5	2,6	2,6
LPIK exkl. läkemedel	8,5	4,6	-2,3	2,6	3,6	2,8

Timlönen i sektorn förväntas öka 2026 jämfört med 2025 med 3,5 procent och även med 3,5 procent åren 2026-2028. 2026 förväntas förbrukningsvaror öka med 2,5 procent och läkemedel minska med 3,0 procent. Läkemedelsindex tar inte hänsyn till

nya dyrare läkemedel eller volymförändringar. Koncernkontoret återkommer med en fördjupad analys kring läkemedelskostnaderna och läkemedelsbidraget i nästa kompletterande planeringsunderlag.

Pensionsprognos

Kostnaderna för pensioner sjunker rejält 2025 från en mycket hög nivå föregående år. Prognosen i december visar en lägre kostnad för 2025 än vad prognosen i augusti visade. Det beror på att inkomstbasbeloppet fastställdes till en högre nivå än i prognosen från augusti, vilket ger en lägre kostnad då färre anställda kommer över nivån för det så kallade taket för inkomstbasbelopp (som ger en högre avsättning).

Prognosen för 2026–2027 visar att det är relativt små förändringar i kostnaderna och att kostnaderna förväntas öka något 2028.

Tabell 3. Prognos över VGR:s pensionskostnader (mdkr)

Prognosdatum	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028
April 2024	11,7	7,0	5,3	6,3	
Augusti 2024	11,9	7,2	5,3	6,4	
December 2024	11,9	6,6	5,3	6,1	6,7

Regiongemensamt

Prognos för tillkommande beredskapskostnader

Det osäkra omvärldsläget ställer allt högre krav att stå emot störningar och öka vår förmåga vid händelse av krig eller kris. Den statliga finansieringen har de senaste åren ökat men den regionala finansieringen från VGR har inte följt med i samma utveckling.

En analys av koncernens totala kostnader och finansiering av krisberedskapsarbetet behöver genomföras och huruvida vissa funktioner kan samordnas regionalt. I tabellen nedan framgår det identifierade behovet av regionbidrag utöver index som koncernkontoret föreslås ska riktas till regionstyrelsen.

Tabell 4. Behov av regionbidrag till regionstyrelsen för säkerhet och beredskap (mnkr)

	2026	2027	2028
Ledning och samordning av området	7	1	0
Välfärdsbrott	10	0	0
Kontinuitetsplanering	10	-5	0
Tjänstepersoner i beredskap (RTiB)	2	0	0
Krisberedskap	5,5	0	0
Säkerhetsknyddsarbete	6	0	0
Utökade beredskapslager läkemedel	12	-5,15	0
Hot och våld	2	0	0
Informationssäkerhet	3	0	0
Brandskydd och fysisk säkerhet	1,5	0	0
Summa	59	-9,15	0

Teknisk justering avseende personalpolitiska anslaget

Det finns ett antal budgetposter i verksamheterna som under flera år har finansierats av personalutskottet. Inför 2026 är inriktningen att arbeta in så många av dessa poster som möjligt i uppdragsgivande nämnds ordinarie ersättning till utförare. Detta för att renodla rollerna utifrån den politiska organisationens ansvarsområden samt för att minska antalet finansiärer.

En teknisk justering föreslås därför där större delen av personalutskottets regionbidrag flyttas ut till ett antal nämnder och styrelser. Det regionbidrag som föreslås flyttas avser finansiering av verksamhet som är av beständig karaktär och numera en del av den mottagande nämndens/styrelsens ordinarie uppdrag. Medlen har initialt varit satsningar eller introduktionsfinansiering av verksamhet som senare har blivit en del av den löpande driften, vilket gör att syftet med finansieringen har uppnåtts och en utskiftning är motiverad. Förändringen är även motiverad utifrån de politiska målsättningarna om minskad internhandel, då regionbidraget inte behöver mellanlanda på personalutskottet.

Med förslaget kommer kvarvarande medel på personalutskottet uppgå till cirka 200 mnkr och avse tillfälliga satsningar och introduktionsfinansiering, vilket ligger mer i linje med personalutskottets uppdrag. Cirka 25 procent av kvarvarande regionbidrag är

i nuläget ointecknat, vilket innebär ett proportionerligt större handlingsutrymme utifrån personalutskottet budget jämfört med tidigare.

Tabell 5. Utskiftning av regionbidrag från personalutskottet till OSN, SFSS, Logistik, KUN, MRU och Hälsan och Stressmedicin (mnkr)

Del av anslaget	Belopp	Mottagare
Satsning på löner inom 24/7 för sjuksköterskor	200,00	OSN
Satsning på löner inom 24/7 för undersköterskor	175,00	OSN
VGR Akademin, inkl PLUS program	19,29	FSS
VGR Akademin, från RS (bl.a. assessment center)	15,00	FSS
OB-ersättning	525,41	OSN
Jämställda och konkurrenskraftiga löner	765,00	OSN
Gröna Rehab	4,67	Hälsan och stressmedicin
Låglönesatsning	6,44	Logistik
Låglönesatsning	14,07	FSS
Låglönesatsning	3,71	OSN
Låglönesatsning	0,22	KUN
Låglönesatsning	0,43	MRU
	1 729,24	
<i>Varav till Operativa hälso- och sjukvårdsnämnden</i>	<i>1 669,12</i>	
<i>Varav till Styrelsen för fastighet, stöd och service</i>	<i>48,36</i>	
<i>Varav till Styrelsen för logistik</i>	<i>6,44</i>	
<i>Varav till Kulturnämnden</i>	<i>0,22</i>	
<i>Varav till Miljö- och regionutvecklingsnämnden</i>	<i>0,43</i>	
<i>Varav till Hälsan och Stressmedicin</i>	<i>4,67</i>	

När det gäller OB-satsningen har denna tidigare betalats ut baserat på kostnadsutfall och personalutskottet har därför burit en risk för detta. För att inte belasta operativa hälso- och sjukvårdsnämnden med samma risk, föreslås flytten vara förknippad med ett beslut att ersättningen framöver inte kommer att justeras utifrån förvaltningarnas utfall. Ersättningen som OSN betalar ut till utförarstyrelser bör i framtiden istället vara begränsad till uppräkningsfaktor med av OSN beslutad uppräkningsfaktor. För OB-satsningen, satsningarna på personal inom 24/7-verksamhet och på jämställda löner har det sänkta PO-pålägget dock gett en något lägre kostnad än de medel som föreslås utskiftas, vilket skapar ett visst ekonomiskt utrymme hos mottagande nämnder och styrelser.

En mer detaljerade fördelning per utförarstyrelse som OSN, KUN och MRU behöver göra i sina respektive uppdrag kan, om regionfullmäktige beslutar enligt förslaget, beskrivas i förslaget till riktlinje för detaljbudget.

Hälsa- och sjukvård

Screening och vaccinationer

- Enligt riktlinjer framtagna inom nationell kunskapsstyrning bör fosterdiagnostik erbjudas oberoende av den gravidas ålder (i VGR tillämpas åldersgräns). Program och prioriteringsrådet i VGR rekommenderar utökat åtagande inom fosterdiagnostik i form av att erbjuda NIPT (Non-Invasive Prenatal Testing) till alla gravida. Merkostnaden bedöms till mellan 10-20 mnkr per år.
- Screening tjocktarmscancer: Hälsa- och sjukvårdsstyrelsen beslutade om införande av tarmcancerscreening i mars 2021. Införandet är över sju år och för 2026 saknas finansiering för utökning av tarmcancerscreening om cirka 6,2 mnkr.
- Utökning prostatacancer-testning: Inför 2025 tillfördes det 5 miljoner kronor till den operativa hälsa- och sjukvårdsnämnden. Inom projektet är det en utökning med två årskullar 2026. Total kostnad 15,9 miljoner kronor för 2026, vilket motsvarar en ökning med 3,3 miljoner kronor jämfört med 2025. Prostatacancer-testning fortsätter och behöver finansiering även efter 2028 och först år 2044 väntas det bli ett stabiliserat läge.

Tabell 6. Kostnad för prostatacancer-testning

	2026	2027	2028
Antal årskullar inkluderade i organiserad prostatacancer-testning	8	11	15
Kostnad organiserad prostatacancer-testning (mnkr)	15,9	19,9	32,3
Ökad kostnad jämfört med föregående år (mnkr)	3,3	3,7	12,4

- HPV- och TBE-vaccin rekommenderas av Folkhälsomyndigheten och bereds för närvarande i VGR. Rekommendation för RS-virus förväntas komma under 2025. Kostnadsnivån för vaccin av RS-virus är osäker beroende på storlek på målgrupp, men då det är ett dyrt vaccin kan kostnaderna ligga på tiotals miljoner kronor per år.

Tabell 7. Kostnad för vaccin för HPV- och TBE-vaccin (mnkr)

Vaccin	2026	2027	2028	Catch-up kostnad**
HPV*	6,8	6,8	6,8	122,0
TBE 3 åringar, 3 doser	5,8	8,6	8,6	

*Årlig kostnad 2026 kan bli lägre pga delårseffekt/sen start

**Catch-up kostnad är kostnad för att vaccinera hela målgruppen, två doser med dosintervall 12 månader. Catch-up kostnad kommer falla ut under minst två år och är beroende av när individer i målgruppen väljer att vaccinera sig.

- Parallellt med HPV- vaccinationen sker ett projekt: *Utrotta livmoderhalscancer* för andra åldersgrupper där tillkommande ofinansierad kostnad för 2026 och 2027 är 41 miljoner kronor per år. Delvis finansieras projektet med statsbidrag men det täcker inte vaccinkostnaderna utan regionala medel kommer att behövas för genomförande.

Regional utveckling

Koncernkontoret har identifierat ekonomiska utmaningar för utförarstyrelser inom regional utveckling kopplat till stigande kostnader för bland annat lokaler, utrustning och personal. I kombination med minskade statsbidrag bedöms driftbidragen behöva utökas för att bibehålla en nivå som inte urholkar verksamheten.

Bedömningen är att miljö- och reginutvecklingsnämnden (MRU) behöver en utökning av regionbidraget utöver index med 12,9 mnkr för 2026 (varav 8,9 mnkr tillfällig utökning), ytterligare 6,8 mnkr för 2027 (varav 2,9 mnkr i tillfällig utökning) och ytterligare 14 mnkr för 2028 (varav 4,6 mnkr i tillfällig utökning) för att i sin tur kunna fördela och rikta ett utökat driftbidrag och stöd till Naturbruk, Göteborgs botaniska trädgård, folkhögskoleförvaltningen och Stenebyskolan. Den tillfälliga utökningen avser kostnader för följdinvesteringar och renoveringar, främst för Botaniska trädgården och Stenebyskolan. Den tillfälliga ramhöjningen bedöms behöva fortsätta och öka fram till 2030 för att därefter minska.

Tabell 8. Identifierat regionbidragsbehov utöver index till MRU (mnkr)

	2026	2027	2028
Ramhöjning	4,0	3,9	9,4
Tillfällig ramhöjning	8,9	2,9	4,6
Summa	12,9	6,8	14,0

Det pågår diskussioner och förhandlingar som kan påverka behovet av regionbidrag till MRU. Eftersom vi idag inte vet hur stor påverkan kan komma att bli, är det viktigt att vara flexibel och förberedd på förändringar. Exempel på detta är att Bengtsfors kommun har meddelat att de vill lämna alternativt minska sin andel i stiftelsen Stenebyskolan. Om det sker behöver MRU ett ökat regionbidrag för att täcka VGR:s eventuellt nya andel i stiftelsen. Även den pågående omstruktureringen av Almi AB kan påverka VGR:s andel i bolaget Almi Väst AB, vilket för MRU kan innebära att driftbidraget behöver öka med den andel som motsvarar Business Region Göteborg AB:s del i nuvarande bolag (cirka 7 miljoner kronor). Frågan bereds och beslutas i särskild ordning.

Kultur

Även kulturverksamheterna har drabbats av stora kostnadsökningar, bland annat på grund av minskade statsbidrag och en hög inflation som har lett till ökade hyres- och personalkostnader. Dessutom kommer nya investeringar och ökande underhållskostnader att ytterligare höja lokalkostnaderna. I budgetförutsättningarna som lämnats för 2026 förutsätts att de sociala avgifterna kommer att minska för regionens verksamheter, därav ett lägre LPIK. För Kulturnämndens utförare stämmer inte detta antagande helt och hållet, förutom för kulturförvaltningen, då bolagen har sociala kostnader som baseras på andra avtal än de VGR har. Sammantaget bedöms dessa kostnadsökningar inte kunna täckas av det stöd som Kulturnämnden kan fördela.

Om kulturverksamheterna ska kunna upprätthålla motsvarande kvalitet är bedömningen att Kulturnämnden behöver tillföras regionbidrag utöver index på två procent med 18 mnkr 2026, ytterligare 12 mnkr 2027 och ytterligare 5 mnkr 2028. I ökningen ingår beräknade effektiviseringar på bolagen och förvaltningen.

Tabell 9. Identifierat regionbidragsbehov utöver index på 2 procent till KUN (mnkr)

	2026	2027	2028
Utökad ram utöver index på 2 procent	18	12	5

Kollektivtrafik

I december 2024 lämnade Västtrafik en prognos för åren 2026–2028. Målet är att bedöma resursbehovet med hänsyn till beslut och framtida intäkter och kostnader. Prognosen baseras på Trafikförsörjningsprogrammets mål och strategier. Information och kommentarer om prognosen presenterades för IKN den 7 februari 2025.

I tabellen nedan framgår Västtrafiks bedömda behov av driftbidrag. De största osäkerheterna handlar om resandeutveckling, prisindex och resultat från satsningar och trafikupphandlingar. Trots dessa osäkerheter anses prognosen ge värdefull information om ekonomiska förutsättningar och risker.

Tabell 10. Västtrafiks bedömda behov av driftbidrag enligt långtidsprognosen (mnkr)

	2026	2027	2028
Ingående driftbidrag	6 223	6 485	6 897
Tillkommande enligt långtidsprognos	262	412	510
Summa driftbidrag	6 485	6 897	7 408

Som tabellen nedan visar innebär långtidsprognosen ett identifierat behov av ökat driftbidrag med sammanlagt 1 185 mnkr under treårsperioden. Kostnadsutvecklingen under perioden drivs till ungefär lika delar av fördyringar i befintlig trafik och investeringar i nya fordon, depåer, biljettsystem och utökad trafik. Utökning av trafikutbudet är en mindre del av kostnadsökningarna.

Tabell 11. Förändringar per intäkts-/kostnadslag enligt Västtrafiks långtidsprognos 2026–2028 (mnkr)

	Förändring 2026–2028
Prisjustering	270
Resandeökning och intäktssäkring	240
Intäktsökning	510
Allmän kostnadsutveckling	-665
Kostnadsutveckling tågtrafik	120
Kostnadsutveckling spårvagnstrafik	-200
Kostnadsutveckling båttrafik	0
Kostnadsutveckling befintliga kostnader exkl. trafik	-175
Upphandlings- och effektiviseringseffekter	40
Kostnadsökning avseende befintlig trafik	-880
Satsningar Miljö och Klimatplan	-10
Investeringar i tåg och depå	-300
Investeringar i spårvagnstrafik och depå	-180
Investeringar i båt och hamnar	-5
Investeringar i bussdepåer	-15
Övriga satsningar enligt Trafikförsörjningsprogrammet	-240
Satsningar på framtidens biljettköp och trafikinformation	-65
Kostnadsökning till följd av satsningar	-815
Nettokostnadsökning	-1 185

Bedömt behov av regionbidrag till IKN

Under de senaste åren har Västtrafik uppvisat stora överskott, vilket har lett till en betydande ökning av de obeskattade reserverna. Vid utgången av 2024 uppgick Västtrafiks obeskattade reserverna till 1 445 mnkr; en kraftig ökning jämfört med tidigare år.

Det finns flera faktorer som bidragit till ökningen av de obeskattade reserverna. Den främsta förklaringen ligger i att driftbidraget ökat mycket kraftigt de senaste åren; under perioden 2019–2024 med totalt 1 432 mnkr, motsvarande nära 30 procent. Samtidigt har den faktiska kostnadsutvecklingen generellt understigit de bedömningar som gjorts i de långtidsprognoser som lämnats under åren.

I remissförslaget till nytt Trafikförsörjningsprogram anges ett strävansmål att självfinansieringsgraden ska öka till 46,7 procent 2029. Självfinansieringsgraden mäts som biljettintäkter i förhållande till den totala kostnaden. Under pandemin sjönk självfinansieringsgraden från cirka 50 till 45 procent, för att därefter ha återhämtat sig till 47,9 procent enligt budget 2025. Som prognosen ser ut i nuläget är bedömningen dock att självfinansieringsgraden kommer falla till 45,6 procent 2029. För att nå strävansmålet enligt remissversionen av trafikförsörjningsprogrammet, behöver kostnaderna minskas med cirka 340 miljoner kronor eller intäkterna öka med cirka 155 miljoner kronor under 2029.

Sammantaget bedömer koncernkontoret att de positiva ekonomiska resultaten skapat förutsättningar för att minska driftbidraget till Västtrafik med cirka 200 miljoner kronor 2026 jämfört med långtidsprognosen. Denna minskning är en ansvarsfull åtgärd som balanserar behovet av ekonomisk stabilitet med en hållbar finansiering av kollektivtrafiken. Minskningen av driftbidraget jämfört med långtidsprognosen ligger också i linje med de åtgärder som behöver vidtas för att öka självfinansieringsgraden. Minskningen av driftbidraget ska inte föranleda några åtgärder från Västtrafiks sida som minskar trafiken på ett sätt som går emot intentionerna i Trafikförsörjningsprogrammet. Om kostnaderna överstiger tilldelat driftbidrag ska i stället obeskattade reserver användas.

Tabell 12. Behov av utökad regionbidrag infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden, enligt Västtrafiks långtidsprognos efter avdrag med 200 mnkr 2026

	2026	2027	2028
Regionbidrag	6 369	6 433	6 847
Indexuppräknig IKN (nämndens egen verksamhet)	2	2	3
Utökad ramhöjning enligt långtidsprognos -200 mnkr 2026	62	412	510
Totalt regionbidrag IKN	6 433	6 847	7 360

Finansiering av Göteborg-Borås från och med 2026

Den totala kostanden för VGR:s åtagande i den framtida järnvägen mellan Göteborg och Borås uppgår till cirka 4 miljarder kronor i löpande priser. På grund av de ekonomiska utmaningarna inom hälso- och sjukvården föreslås att en större del av

resursbehovet för järnvägsprojektet omfördelas inom kollektivtrafik- och infrastrukturuområdet.

Koncernkontoret föreslår att om regionbidraget till IKN, och därmed driftbidraget till Västtrafik, minskas med cirka 200 miljoner kronor 2026 jämfört med långtidsprognosen, kan dessa medel användas för att finansiera större delen av projektets kostnader genom att stanna kvar på moderförvaltningen och därmed fortsätta utgöra en finansiering inom kollektivtrafik- och infrastrukturuområdet. Därutöver behövs ytterligare 35 mnkr/år för att finansiera projektets kostnad. Den totala kostnaden på 235 mnkr/år kommer att behövas på moderförvaltningen fram till 2040 då projektet är färdigbetalt.

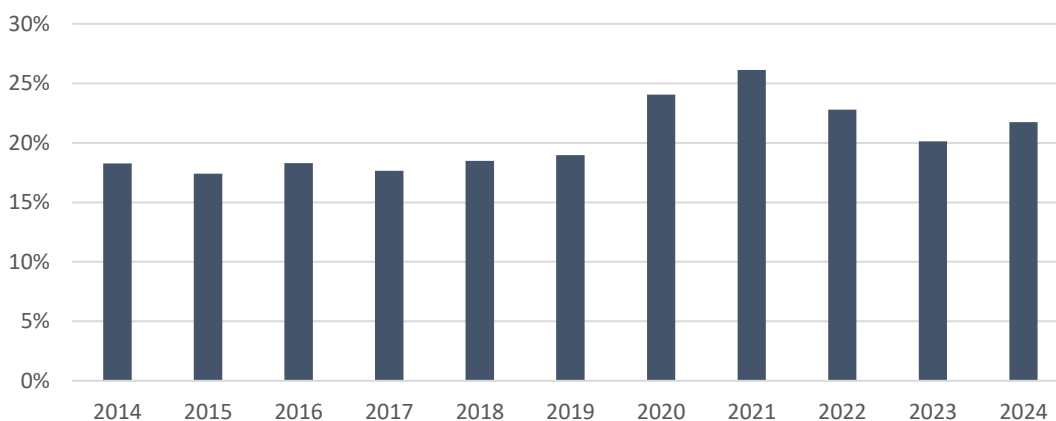
Övrigt

Utveckling av statlig finansiering över tid

I dialogen med budgetsekreterarna inför framtagandet av planeringsunderlaget ställdes en fråga om den statliga finansieringens utveckling över tid.

Den statliga finansieringen utgörs av kommunalekonomisk utjämning, generella statsbidrag (huvudsakligen läkemedelsförmånen) samt riktade statsbidrag. Under perioden 2014–2024 ökade den statliga finansieringen med närmare 9 miljarder kronor, motsvarande en genomsnittlig årlig förändring uppgående till 6,7 procent. Under samma period ökade skatteintäkterna med 19,8 miljarder och verksamhetens intäkter exklusive riktade statsbidrag med 3,9 miljarder kronor, motsvarande en genomsnittlig årlig förändring på 4,6 respektive 3,7 procent. Den högre takten avseende förändring av statlig finansiering har under perioden lett till att denna numera utgör en större andel av de totala intäkterna, från att ha legat på 18,3 procent 2014 till att uppgå till 21,8 procent 2024 (+3,5 procent). Den stora höjningen av statsbidrag under pandemin har fallit tillbaka, men nivån ligger numera något högre än perioden innan pandemin.

Diagram 1. Andel statlig finansiering 2014–2024 (%)

Samtidigt som den statliga finansieringen är positiv utifrån möjligheten till ekonomisk balans, finns risker med ökat beroende av yttre finansiering och därmed lägre självständighet.